

BIBLIOGRAFIA

REFERÈNCIES TEMÀTIQUES SOBRE EL CAMP DE LA BOTA

Llibres consultats

- Corbalán Gil, Joan (2008). *Justícia, no venjança. Els executats pel franquisme a Barcelona (1939-1952)*. Valls: Cossetània Edicions.
- Cortadellas, Xavier i Pujadó, Judit (2012). *Els pobles perduts. La Bisbal de Empordà* (Girona): Editorial Sidilla.
- Delgado, Manuel (2007). *La ciudad mentirosa. Fraude y miseria del 'modelo Barcelona'*. Madrid: Los libros de la Catarata.
- Monferrer Coladers, Josep Mª (2012) *El Camp de la Bota un espai i una història*. Barcelona: Editorial Octaedro.

Articles consultats

- Abad, Francesc (2004). *Diagonal, 1 08019* Barcelona. Consultat el 2 de novembre de 2012. Disponible a: <http://www.francescabad.com/campdelabota/NICI/?PHPSESSID=3835cf89da19c2e6bf577bc58f1c4>
- Abad, Francesc (2004). Arxiu Obert/Inventari Impossible. Consultat el 2 de novembre de 2012. Disponible a: <http://www.francescabad.com/campdelabota/NICI/?text=b9&iditem=CAT>
- Escobedo, Ernesto (25 de novembre de 2012). *Francesc Abad: en torno al proyecto "El Camp de la Bota"*. A: Situaciones, nº1. Consultat el 15 de gener de 2013. Disponible a: http://www.escolaart.com/articles/camp_bota.pdf
- (2014) *Condemnats també a l'oblit* Article publicat a Dies irae. El franquisme a Catalunya, (pàg. 122-127), núm 3 de la col·lecció 75 Anys, Diari d'una ocupació. Girona: El Punt Avui.

Audiovisuals

- Leal, Marcel (2009). *Els anys del silenci*. Barcelona: Patofilms. Audiovisual, disponible a <http://marvinwayne.com>
- Carnicer, Alonso i Grimal, Sara (2009) *Barraques, la ciutat oblidada*. Producció de Televisió de Catalunya per el programa Sense Ficció.

Cartografia

- Cartografia del Servei Cartogràfic Municipal de Barcelona dirigit per Vicenç Martorell, anys 1930s.
- Guia Urbana Pamies de Barcelona. Anys 1950s.
- Catàleg de cartografia de l'àrea Metropolitana de Barcelona, disponible a <http://cartografia.amb.cat/cartografia/>.

REFERÈNCIES TEMÀTIQUES SOBRE LA GUERRA CIVIL I LA RECUPERACIÓ DE LA MEMÒRIA

Llibres consultats

- Amat-Piniella, Joaquim (2010) *Roda de solitaires*. Muro (Illes Balears): Editorial Ensiola. (Primera edició el 1957).
- Benjamin, Walter (1973). *Habitando sin huellas*. A Jesús Aguirre (traduc.), Discursos Interrumpidos I (p.153-154). Madrid: Taurus Ediciones. (Article original escrit el 1931)
- Benjamin, Walter (1984). *Tesis sobre la filosofía de la historia*. A Antoni Pous (traduc.), Art i literatura (p.133-142). Barcelona: Eumo/Edipoies. (Treball original escrit el 1939)
- Benjamin, Walter ([1927-1940] 2005). *Libro de los pasajes*. Madrid: Akal.
- Benjamin, Walter (2010). *Experiencia y pobreza*. A Rolf Tiedemann, Hermann Schweppenhäuser, Theodor W. Adorno, Gershom Scholem (ed.); Obras (libro II, vol.1, p.216-222). Madrid: Abada Editores. (Treball original escrit el 1933)
- Centelles, Agustí, (2012). *Una crònica fotogràfica Any 30*. Barcelona: Fundació Vila Casas i Ajuntament de Barcelona.
- Eslava Galan, Juan, (2012). *Los años del miedo*. Barcelona: Editorial Planeta
- Ferrer Casadevall, Firma, (2010). *Joventut perduda, de Cadaqués a l'exili. El retorn. L'Espanya de Franco*. Girona: CCG edicions.
- Hayden, Dolores (1995). *The power of place*. Londres: Cambridge, MA.
- Hernández-Navarro, Miguel Á. (2012). *Materializar el pasado. El artista como historiador (benjaminiano)*. Murcia: Micromegas.
- Hernández, Miguel, ((2009). *Crónicas de la Guerra Civil. Un poeta en el frente*. Madrid: Editorial Sol (diario Público)
- Hurtado, Victor; Segura, Antoni i Villarroya, Joan, (2010) *Atlas de la Guerra Civil a Catalunya*. Barcelona: Edicions DAU i Ajuntament de Barcelona.
- Izard, Miquel (2012) *Que lo sepan ellos y no lo olvidemos nosotros: el inverosímil verano del 36 en Cataluña*. Barcelona: Virus 2012.
- Michaelis, Margaret, (1999) *Fotografía, vanguardia i política a la Barcelona de la República*. València: IVAM Institut València d'Art Modern.
- Orwell, George (2000), *Homage to Catalonia*. Londres: Editorial Penguin. (Primera edició el 1938)
- Preston, Paul (2013), *La guerra civil española*. Ainaud , Jordi (traduc.). Barcelona: Editorial Base.
- Solé, Queralt, (2006) . *Catalunya 1939. L'última derrota*. Barcelona: editat per Ara llibres.
- Solé Sabaté, Josep i Solé Queralt (coordinadors) *L'època contemporània del segle XIX al XX Col·lecció Història de Catalunya* núm. 5. Barcelona: edicions 62.
- (2014) *L'ofensiva final contra Catalunya* núm 1 Col·lecció 75 Anys, Diari d'una ocupació. Girona: publicat per el Punt Avui.
- (2014) *Acaba la guerra comença l'exili*, núm 2 Col·lecció 75 Anys, Diari d'una ocupació. Girona: publicat per el Punt Avui.
- (2014) *Dies irae. El franquisme a Catalunya* núm 3 Col·lecció 75 Anys, Diari d'una ocupació. Girona: publicat per el Punt Avui.
- (2014) *La llarga nit del franquisme* núm 4 Col·lecció 75 Anys, Diari d'una ocupació. Girona: publicat per el Punt Avui.
- Zarzoso, Alfonso i Martínez Vidal (editors) (2011) *Medicina, guerra i exili*. Altafulla (Barcelona): Publicació de Residència d'Investigadors.

Articles consultats

- Avui fa 75 anys del final de la Batalla de l'Ebre (2013). Article consultat al diari Ara del 16 de novembre de 2013 (pàg.34-36)

Material audiovisual consultat

- Garay, Jesús (2013) *Mirant al cel*. Barcelona: Massa d'Or Produccions.
- Hidalgo, Eloy (2007) *13 rosas* Madrid: Enrique Cerezo Producciones Cinematográficas.
- Loach, Ken(1995) *Terra i Llibertat*. Regne Unit: Produïda per Rebeca O'Brien.

Articles consultats a Internet

- Brattman, KK (nd). *Proyecto preservar el pasado para proteger el futuro*. Consultat el 2 de març de 2013. Disponible a: <http://isurvived.org/Holocaust-definition.html>
- Izard, Miquel (2007) *Vida cotidiana en un país en guerra y revolución*. Consultat el 10 de abril de 2013. Disponible a: <http://www.espai-marx.net/en?id=598>

Exposicions

- Agustí Centelles . *Una crònica fotogràfica Any 30*. Barcelona: organitzat per la Fundació Vila Casas i L'Ajuntament de Barcelona a Can Framis (del 26 de setembre de 2012 al 10 de febrer de 2013).
- Amat Piniella, Joaquim (2013). Exposició i conferència dins del cicle dedicat a l'autor, a la Biblioteca Municipal de Castellar del Vallès.
- Amat Piniella, Joaquim (2013). *Escriure contra el silenci*. Barcelona: Museu d'Història de Catalunya (del 15 d'octubre de 2013 al 6 de gener de 2014).
- Arxiu Fotogràfic de Barcelona (2013) *Barcelona en posguerra. 1939-1945. Una crònica fotogràfica*. Barcelona: Arxiu Fotogràfic de Barcelona (del 19 d'abril al 29 de setembre de 2013)
- Memorial Democràtic (2012) *Catalunya Bombardejada*. Barcelona: Castell de Montjuïc (del 29 de març al 28 d'octubre del 2012)
- Memorial Democràtic (2014), *Catalunya Bombardejada. 75è aniversari dels bombardeigs de la població civil a les infraestructures catalanes*. La Jonquera (Girona), Museu Memorial de l'Exili (del 24 de maig al 6 de juliol de 2014).
- MUME, Exposició permanent, *Consideració general de l'exili. L'Exili: Present i Passat*. La Jonquera (Girona).
- MUME, Exposició temporal 2013. *De Prada a Perpinyà. Pau Casals & El món de l'exili*. La Jonquera (Girona).
- Torres, Francesc (2008) *Fosca és l'habitació o dormim*. Exhumació d'una fossa comuna a Burgos. Part de la retrospectiva que el MACBA va dedicar a l'autor l'any 2008.

Teatre

- Dueño, Jordi, (2012). *Iaia. Memòria Històrica*. Castellar del Vallès (Barcelona): Auditori Miquel Pont (del 21 de setembre al 7 d'octubre del 2012).
- Memorial Democràtic (2013) *Subterrànies. Sobreviure entre bombes*. Visita teatralitzada a l'exposició "Catalunya bombardejada" al Castell de Montjuïc (27 i 28 d'octubre 2013).
- Riera,Pere (2013) *Barcelona*. Barcelona: Teatre Nacional de Catalunya (del 8 de maig al 22 de juny 2013)
- Teatre El Raval (2013) *Goodbye Barcelona*. Barcelona: produïda per Teatre El Raval.

Conferències

- Anna Montané Forasté (Universitat de Barcelona): *Retrobaments inesperats: W. Benjamin i W.G. Sebald a Austerlitz*. Portbou (Girona): Centre Civic Ca l'Herrero (28 de setembre 2013).
- Ferrer Casadevall, Firma. Testimoni: *De Cadaqués a l'exili. El retorn a l'Espanya de Franco*. El Port de la Selva (Girona): Espai Port (22 de febrer de 2014).
- González García José M, (Consejo Superior de Investigaciones Científicas Madrid): *Sobre los ángeles de Benjamin*. Portbou (Girona): Centre Civic Ca l'Herrero (28 de setembre 2013).
- Toran, Rosa (historiadora i membre de l'Amical Mauthausen) *Camins de l'exili. Els deportats als camps de concentració: el cas del potseratà Ferran Falco i Galí i d'una seixantena d'altempordanesos*. Portbou (Girona): Centre Civic Ca l'Herrero (28 de setembre 2013).

REFERÈNCIES ARQUITECTÒNIQUES

Llibres consultats

- Aalto, Alvar (1977) . *Alvar Aalto*. Estudio Paperback. Barcelona : Editorial Gustavo Gili S-A (primera edició 1974) .
- Arquitectura Viva Monografías (2013). *España 2013*. Madrid: Editor Publisher.
- *Ecohabitar Bioconstrucción*,(2011) (núm. 29) Teruel: Ecohabitar Visiones Sostenibles S.L. .
- Macaya, Albert; Ricomà, Rosa M.; Suárez, Marisa (2012). *Educació, museus i cultura per a la pau. Constraint points des de l'art*. Tarragona: Diputació de Tarragona i Museu d'Art Modern de Tarragona.
- Mariné, María (coord.) (2009). *5º Encuentro Internacional Actualidad en Museografía*. Palència: Diputació de Palència i ICOM - Consell International de Museus..
- Minke, Gernot (2013) .*Building with Earth*. Berlin: Editorial Ria Stein.
- Minke, Gernot (2010). *Manual de construcción en tierra*. Teruel: ediciones Ecohabitar. (primera edició 1994) .
- Moore, Charles, Willard (1976) *La casa: forma y diseño*. Barcelona: Editorial Gustavo Gili.
- Torres Tur, Elias,(2005) *Luz cenital*. Tesis doctoral dirigida per Rafael Serra Florena. Barcelona: editada pel COAC (Tesis de L'any 1993).
- Van Uffelen, Chris, (2010). *Museos Arquitectura*. Slovakia: Edicions Tandem Verlag GMBH.

Articles consultats

- *Sala de visitas*. (2014) Article sobre Ignasi Bonjoch consultat a la revista Casaviva, Projecte Contract (núm. 27) (pàg. 60-73). Barcelona: MC Ediciones.
- Guerrero, Alicia; Massad,Fredy (2007). *El espacio de la ausencia*. Consultat l'11 d'abril del 2013. Disponible a: http://www.cafedelasciudades.com.ar/arquitectura_52.htm

Arquitectes de referència

- Pàgina web del despax d'arquitectura Biuró Projektów Lewicki Latak, disponible a <http://www.lewicki-latak.com.pl/main.php>
- Pàgina web del despax d'arquitectura Dani Freixes, disponible a: <http://www.varisarquitectes.cat/>
- Pàgina web del despax d'arquitectura Daniel Libeskind, disponible a: <http://daniel-libeskind.com/>

Museografia

- Els museus Caixaforum i CCCB (Centre de Cultura Contemporània de Barcelona) han estat continus referents museogràfics per al projecte durant els últims 2 anys.

Curssets

- *Espaces interiors* (2012). Curs dirigit per Arnaldo Basadonna Andújar (arquitecte) i Cristina Masferrer Juliol (interiorista) al CCCB de Barcelona.
- *Workshop Inter-Accions*, edició 2013. Barcelona. Facultat de Belles Arts (UPC-UB).
- *Exhibition Design* (2014). Curs online organitzat pel Node – Center for Curatorial Studies de Berlín.

REFERÈNCIES TEMÀTIQUES + ARQUITECTÒNIQUES: ESPAIS DE MEMÒRIA

- Auschwitz (1947). Auschwitz. Arquitectes de l'ampliació (2010): Ampliació Kozién Architekci.
- Museu de Powiak (1965). Varsòvia.
- Monument de l'Alçament de Varsòvia (1989). Varsòvia: Jacek Budyna.
- Museu de la Pau de Guernica (1998). Guernica.
- Judische Museum Berlin (1999). Arquitecte: Daniel Libeskind.
- Capella de la Reconciliació (2000). Berlin. Arquitectes: Reitermann + Sassenroth.
- Museu de l'Alçament de Varsòvia. Rehabilitació (2004).
- Topografia del Terror (2004). Berlin. Arquitecte: Ursula Wilms.
- Memorial de l'Holocaust (2005). Berlin. Arquitecte: Peter Eisenman.
- Plac Bohaterów Getta (2005). Cracòvia. Arquitectes: Piotr Lewicki i Kazimierz Latak.
- MUME · Museu Memorial de l'Exili (2007). La Jonquera (Girona). Arquitectes: Rafael Cáceres i Philippe Pous.
- La finestra del record (memorial del Mur de Berlin) (2008). Berlin. Arquitectes: Kohlhof & Kohlhoff.
- Traces de l'antic mur del Gueto jueu de Varsòvia (2008-2010). Varsòvia. Arquitectes: Eleonora Bergman & Tomasz Lec.
- Museu Fàbrica de Schindler. Rehabilitació (2010).
- COMEBE, xarxa d'Espaces de la Batalla de l'Ebre. Corbera d'Ebre (Tarragona).
- Museu Palmiry (2012). Palmiry (Varsòvia). Arquitectes WXCA.
- MIHL - Museu Interactiu d'Història de Lugo (2012). Lugo. Arquitectes: Nieto Sobejano.
- Museu Jueu de Varsòvia (en construcció). Arquitecte: Rainer Mahlamaki.